

Plan wynikowy do Programu nauczania religii dla uczniów liceum ogólnokształcącego cykl 4-letni
Numer programu NK/ 21/2020

Klasa IV Zielone Światło. Dzieje ludów biblijnych, apologetyka oraz zagadnienie rodziny i pytania o życie

Opracowanie: Studenci Podyplomowych Studiów Katechetycznych Warszawskiego Seminarium Teologicznego w roku akademickim 2008/2009

L.p.	Dział programowy	Jednostka tematyczna	Jednostka lekcyjna	Cele kształcenia w ujęciu operacyjnym wraz z określeniem wymagań edukacyjnych			
				Wymagania podstawowe (K+P)		Wymagania ponadpodstawowe (R+D+W)	
				Uczeń		Uczeń	
Pierwszy	Dzieje ludów biblijnych	1. Od Abrahama do Izaaka i Jakuba	2	K	poda treść Bożej obietnicy danej Abrahamowi	R	argumentuje, dlaczego trudno jest ustalić dokładne datowanie życia patriarchów Izraela
				K	określi czas, kiedy Jakub został nazwany Izraelem	D	porządkuje chronologicznie wydarzenia
				P	podaje, co zawiera się w I Moj. 22,1-19	W	powiązuje historię z I Moj. 22,1-19 z Nowym Testamentem
		2. Od Mojżesza do Jozuego	2	K	podaje znaczenie imienia Mojżesz	R	wymienia 4 zbiory prawne wymienione w Pięcioksięgu Mojżeszowym i typuje najbardziej znany przez chrześcijan
				K	omawia, posłuszeństwo Izraelitów wobec Boga i Mojżesza	R	opisuje podbój Kanaanu i umiejscawia go w czasie
				P	przytacza fakty z życia Mojżesza przed powołaniem go przez Jahwe	D	wymieni dwa istotne fragmenty z Księgi Jozuego określające duchową charakterystykę życia Jozuego
		3. Okres Sędziów	2	K	wymieni Sędziów Izraela	D	podaje znaczenie i istotę przymierza zawartego na górze Synaj pomiędzy Jahwe i Izraelem
				P	opisz atmosferę duchową za czasów Sędziów	W	określa swoją postawę dotyczącą posłuszeństwa Bogu, pomodli się o wytrwałość
						R	wyjaśni dlaczego Samuela można określić człowiekiem przełomu
		4. Od powołania Saula na króla do upadku państwa judzkiego i zdobycia Jerozolimy	2	K	omówi wydarzenie kończące epokę Sędziów	D	powie kim byli Sędziowie, oceni czy odpowiednio pokierowali Izraelem
				P	wymieni talenty Salomona	D	wskaże różnice w poszczególnych opowiadaniach, wyróżni Sędzię, którego historia poruszyła go najbardziej
						W	pomodli się o mądrość w podejmowaniu decyzji
		5. Od upadku państwa judzkiego i zaprowadzenia do niewoli babilońskiej do zburzenia Jerozolimy przez Tytusa	2	K	powie, w którym roku zniszczono Świątynię w Jerozolimie	R	wyjaśni, dlaczego w Królestwie Izraelskim nie utrwała się dynastia Saula
				P	wyjaśni znaczenie słowa <i>diaspora</i>	D	wyjaśni, co przyczyniło się do zbudowania potęgi militarnej w Królestwie Izraela za czasów Króla Dawida
						D	wymieni i omówi różnicę w funkcjonowaniu Królestwa Izraela i Królestwa Judy
		6. Dzieje narodu żydowskiego w rozproszeniu	2	K	wyjaśni czym jest Talmud	W	pomodli się, by być posłusznym Bogu
				P	wyjaśni pojęcie Aszkenazyjczy i Sefardyjczy	R	wymieni proroków działających na wygnaniu
				P	wyjaśni pojęcie chasydyzmu	D	wyjaśni przyczynę powstania Żydów przeciw Rzymianom
P	wymieni cele ruchu syjonistycznego w XIX wieku			D	przedstawi okoliczności spalenia Świątyni w 70 roku i wyjaśni jakie były tego konsekwencje dla żydowskiego kultu		
				W	pomodli się o Izrael		
				R	wymieni wzajemne relacje wyznawców judaizmu oraz islamu w średniowieczu		
Drugi	Życie religijne Żydów	7. Miejsce kultu religijnego: Przybytek, Świątynia, Synagoga	2	K	wyjaśni, dlaczego Bóg kazał Mojżeszowi wznieść Przybytek/Namiot zgromadzenia	R	wymieni wydarzenia które doprowadziły do osiedlenia się ludności żydowskiej na ziemiach Rzeczypospolitej
				K	powie kto i w jakim miejscu wzniósł Świątynię Jerozolimską	D	opowie jak wyglądała organizacja służby kapłańskiej od czasów króla Dawida
				P	poda hebrajską nazwę Przybytku i Synagogi oraz ich polskie odpowiedniki	D	opowie jak wyglądała organizacja służby kapłańskiej od czasów króla Dawida
		8. Osoby poświęcone Bogu-kapłani, lewici, prorocy	2	K	wymieni zadania kapłanów i lewitów w czasach starotestamentowych	W	opowie, jakie funkcje w życiu narodu żydowskiego przez stulecia pełniły synagogi
				P	wymieni proroków starotestamentowych i opowie na czym polegała ich służba	W	poda przykłady, w jaki sposób on sam może uwielbiać i oddawać cześć Bogu
				P	opisz kolejne etapy wprowadzania kapłana w urząd	W	uczestniczy w pracach użyteczno – porządkowych w budynku kościelnym
		9. Kult święty: ofiary, obrzezanie, posty, święta	2	K	wyjaśni pojęcie „Tora ofiar”	R	opowie, jak wyglądały szaty kapłańskie, których wygląd ściśle określony był przez Pięcioksiąg
				K	wyjaśni na czym polegało i jakie znaczenie miało obrzezanie	D	poda przykłady w jaki sposób może służyć Bogu i wymieni osoby oddanych służbie Bogu
				P	powie, jaki był cel ofiar składanych przez Żydów	W	poprosi Boga w modlitwie o wskazanie służby, w której mógłby pracować w zborze i włączy się w tę służbę
		P	wymieni i opisz rodzaje najważniejszych ofiar starotestamentowych	R	opisz jak wyglądało życie modlitwne Żydów		
				D	wymieni i krótko omówi sześć głównych świąt żydowskich, które opisuje Biblia		
				W	odpowiednio zachowuje się w miejscach kultu religijnego (nie używa komórki, nie żuje gumy, nie hałasuje, posiada odpowiedni strój, aktywnie uczestniczy w nabożeństwie)		

L.p.	Dział programowy	Jednostka tematyczna	Jednostka lekcyjna	Cele kształcenia w ujęciu operacyjnym wraz z określeniem wymagań edukacyjnych	
				Wymagania podstawowe (K+P)	Wymagania ponadpodstawowe (R+D+W)
				Uczeń	Uczeń
Trzeci	Apologetyka	10. Apologetyka - wprowadzenie	2	K ☐ podaje definicję terminu apologetyka P ☐ wyjaśnia zależność apologetyki i teologii fundamentalnej	R ☐ podaje przykłady zastosowania apologetyki w wypowiedziach i listach Nowego Testamentu D ☐ poszukuje odpowiedzi na nurtujące go pytania dotyczące głównych prawd wiary W ☐ weźmie udział w modlitwie o odwagę i mądrość w obronie prawd wiary, które wyznaje
		11. Dowody na istnienie Boga – objawienie ogólne	2	K ☐ podaje znaczenie terminu objawienie P ☐ charakteryzuje objawienie ogólne i szczegółowe	R ☐ wymienia argumenty przemawiające za istnieniem Boga D ☐ uzasadnia potrzebę szukania dowodów na istnienie Boga W ☐ podziękuje Bogu za objawienie mu Swojej obecności lub prosi Boga aby objawił mu prawdę o Sobie
		12. Dowody na istnienie Boga – objawienie szczegółowe	2	K ☐ definiuje opisowo osobę Boga P ☐ wymienia i opisuje naturę Boga	R ☐ podaje wersy Biblii objawiające nam przymioty Boga D ☐ opowiada w jaki sposób wiedza na temat atrybutów Boga wpływa na codzienne życie chrześcijanina W ☐ modli się o mądrość i samodyscyplinę w zgłębianiu Pisma Świętego dla poznania Boga
		13. Wiarygodność Biblii	2	K ☐ opowie, w jaki sposób archeologia potwierdza przekaz biblijny P ☐ uzasadnia autentyczność Biblii ☐ podaje różnice pomiędzy kreacjonizmem naukowym i teorią inteligentnego projektu	R ☐ podaje argumenty przeciwników autentyczności Biblii D ☐ wyjaśnia znaczenie wersetu przewodniego W ☐ swoją postawą wskazuje na wiarę w wiarygodność Biblii
		14. Ewolucja a pochodzenie świata i człowieka	2	K ☐ wymienia cztery alternatywne koncepcje wyjaśniające powstanie świata oraz życia na Ziemi P ☐ podaje różnice pomiędzy ewolucjonizmem ateistycznym i ewolucjonizmem teistycznym	R ☐ wymienia zalety i wady każdej z czterech poznanych koncepcji pochodzenia świata i człowieka D ☐ modli się do Boga o objawienie mu prawdy o pochodzeniu świata i człowieka W ☐ dziękuje Bogu za piękno stworzenia
		15. Objawienia	2	K ☐ poda podstawowe źródło objawienia P ☐ wymieni objawienia na których opierają się inne religie lub kultury	R ☐ dokona porównania pomiędzy chrześcijaństwem a innymi religiami R ☐ wskaże jak można uwiarygodnić prawdziwość poselstwa chrześcijańskiego R ☐ wyjaśni jak należy odbierać prywatne objawienia w Kościele R ☐ opowie jaka jest rola prywatnych objawień D ☐ wypowie się dlaczego niektóre objawienia czy proroctwa mogą stanowić zagrożenie dla czystości nauki W ☐ pomodli się, aby Bóg objawił mu prawdę na Swój temat
		16. Co z cudami?	2	K ☐ określi, czym jest cud P ☐ wymieni współczesne postawy wobec cudów	R ☐ poda przykłady biblijnych cudów D ☐ wskaże na cuda które mają (miały) miejsce w swoim zborze W ☐ weźmie udział w modlitwie o uzdrowienie chorej osoby W ☐ podziękuje Bogu za uzdrowienie siostry/brata w Kościele
		17. Wiara a wiedza	2	K ☐ wyjaśni czym jest wiara K ☐ opowie jaka jest rola wiedzy w poznaniu świata P ☐ zacytuje werset biblijny wskazujący na rolę wiedzy i wiary w życiu chrześcijanina	R ☐ wyjaśni w jaki sposób Bóg objawia swoją mądrość D ☐ poda w jaki sposób chrześcijanin może połączyć wiarę z wiedzą (lub wykorzystać wiedzę w zagadnieniu wiary) W ☐ zaplanuje czas w życiu codziennym na zdobywanie wiedzy o podstawach wiary
		18. Boskość Jezusa Chrystusa	2	K ☐ poda wersety biblijne wskazujące na fakt, że Bóg występuje w trzech osobach P ☐ uzasadni, że Jezus istniał przed założeniem świata P ☐ wymieni boskie atrybuty Jezusa Chrystusa	R ☐ wymieni wydarzenia związane z przyjściem Jezusa na ziemię, świadczące o tym, że jest Bogiem R ☐ poda dowody (wskaże sytuacje) z życia Jezusa na ziemi świadczące o Jego boskości D ☐ wyjaśni, jakie znaczenie ma dla jego życia to, że Jezus przyszedł na ziemię w ludzkiej postaci W ☐ podziękuje Bogu, że posłał Swojego Syna na ziemię/ podziękuje Jezusowi, że przyszedł na ziemię by wypełnić Swoj plan
		19. Niebo i piekło	2	K ☐ opisuje biblijny obraz nieba i podaje te miejsca opisu w Biblii K ☐ podaje 3 miejsca biblijne z wypowiedzi Pana Jezusa, dotyczące piekła P ☐ wyjaśnia różnicę pomiędzy sytuacją człowieka, który znalazł się w niebie a sytuacją człowieka, który trafił do piekła	R ☐ podaje i wyjaśnia warunek konieczny do tego, aby człowiek znalazł się w niebie, a nie w piekle D ☐ utożsamia się z tą częścią ludzkości, która na sądzie ostatecznym stanie po prawicy jako owce W ☐ czyni starania, aby inni dowiedzieli się o istnieniu nieba i piekła
		20. Okultyzm i spirytyzm	2	K ☐ podaje znaczenie i definicję słowa okultyzm P ☐ podaje 2 miejsca biblijne wyrażające Boże stanowisko wobec osób zajmujących się okultyzmem czy spirytyzmem	R ☐ wyjaśni niebezpieczeństwo związane z praktykami spirytystycznymi, tzn. przedstawi konsekwencje duchowe tych praktyk D ☐ przytoczy przykład króla Saula lub przykład żyjącej współcześnie osoby z jego środowiska, która poniosła konsekwencje zajmowania się spirytyzmem W ☐ w modlitwie odcina się od wszelkich praktyk spirytystycznych w przeszłości – swoich czy innych lecz dotyczących jego osoby
		21. Astrologia	2	K ☐ wyjaśnia, czym jest astrologia P ☐ podaje biblijne odniesienia do astrologii	R ☐ podaje biblijne przykłady wszechwiedzy Boga w zestawieniu z nieskutecznością astrologii D ☐ wykazuje korzyści wynikające z zaufania do Boga zamiast do horoskopów W ☐ w modlitwie przeprasza Boga za czytanie horoskopów lub inne praktyki z zakresu astrologii

L.p.	Dział programowy	Jednostka tematyczna	Jednostka lekcyjna	Cele kształcenia w ujęciu operacyjnym wraz z określeniem wymagań edukacyjnych			
				Wymagania podstawowe (K+P)	Wymagania ponadpodstawowe (R+D+W)		
				Uczeń	Uczeń		
Czwarty	Zagadnienia rodziny	22. Przymioty małżeństwa i rodziny: jedność i nierozzerwalność małżeństwa	2	K	wyjaśni jaka jest wartość rodziny w oczach Bożych	R	zna wersety mówiące o jedności małżeństwa
				K	podaje przykład biblijnej rodziny	D	wytłumaczy różnicę pomiędzy kontraktem a przymierzem
				P	wyjaśni czym jest przymierze	D	podaje znaczenie pojęcia „jedno ciało”
				P	wyjaśni stwierdzenie Jezusa „Co Bóg złączył, człowiek niechaj nie rozłącza”	W	modli się o mądrość w wyborze przyszłego partnera życiowego
		23. Patologie życia małżeńskiego	2	K	wyjaśni, dlaczego niemoralność seksualna jest potępiana w Biblii	R	przedstawi dwa znaczenia słowa „cudzołóstwo”
				P	określi, co Biblia mówi na temat seksu przedmałżeńskiego	D	podaje najczęstsze przyczyny występowania zdrady małżeńskiej
						D	wymieni przyczyny podejmowania przez młodych ludzi współżycia przedmałżeńskiego
						W	wskazuje sposoby walki z pokusami w dzisiejszym świecie
		24. Powołanie do macierzyństwa i ojcostwa	2	K	wyjaśni, czym jest macierzyństwo i ojcostwo	R	podaje cechy mądrej miłości rodzicielskiej
				P	znajdzie wersety mówiący o ojcowskiej miłości Boga	D	wskazuje różnice między rodzicielstwem Starego a Nowego Testamentu
						W	w modlitwie okazuje wdzięczność Bogu za swoich rodziców
						W	podaje jak, jego zdaniem, można być przygotowanym do roli ojca/ matki
25. Chrześcijańskie wychowanie dzieci	2	K	opowie na podstawie wersetów biblijnych, na czym polega wychowanie w chrześcijańskiej rodzinie	R	tłumaczy kiedy należy podjąć się wychowania swojego dziecka		
		P	wymienia i uzasadnia znaczenie dwóch najważniejszych aspektów w wychowaniu dzieci	D	uczeń podaje argumenty świadczące o sukcesach w wychowaniu w chrześcijańskich rodzinach		
				W	uczeń podejmie decyzję, że w swoim życiu w kwestii wychowania dzieci będzie kierował się Bożym Słowem		
Piąty	Zadają pytania odnośnie mojego życia	26. Czy cierpienie można usprawiedliwić	2	K	wytłumaczy własnymi słowami co to jest cierpienie i jaki może mieć charakter	R	wyjaśni, jaki jest sens cierpienia zawarty w Starym i Nowym Testamencie
				P	podaje źródła/ przyczyny powstawania cierpienia	R	odpowie, jakiego rodzaju cierpienia przechodził Pan Jezus
				P	wyjaśni, w jaki sposób cierpienie pojawiło się na świecie	D	podaje sytuacje ze swojego życia, w których sam doznał cierpienia lub jego bliscy (znajomi) i opowie jaka powinna być postawa wobec cierpienia
		27. Dlaczego jesteśmy poddawani doświadczeniom	2	K	wytłumaczy, czym są doświadczenia	W	podejmuje decyzje że będzie dostrzegać w swoim życiu, że cierpienie dopuszczane jest do jego życia w różnym celu
				P	wymienia role jakie odgrywają doświadczenia w życiu osoby wierzącej i nie wierzącej	W	podejmuje decyzje że chce widzieć w cierpieniu Boże błogosławieństwo i modli się o wiarę by to przyjąć
						R	podaje przykłady z Biblii, w których widzi, że Bóg poddawał człowieka doświadczeniom
						D	podaje przykłady różnych sytuacji z własnego życia, w których widzi, że człowiek poddawany jest doświadczeniom
						D	wyjaśnia, jaka powinna być nasza postawa wobec doświadczenia
		28. Śmierć i co dalej...	2	K	własnymi słowami definiuje pojęcie śmierci	W	odpowiada, czy doświadczenia mogą doprowadzić nas do bliższej relacji z Bogiem i podaje przykłady
				P	wyjaśnia jaka jest różnica między pojęciami: śmierci fizycznej i śmierci duchowej	W	modli się, by zawsze miał odpowiednią postawę wobec osób poddawanych doświadczeniom
				P	wyjaśnia różnicę pomiędzy życiem wiecznym a nieśmiertelnością	R	podaje założenia przebywania duszy po śmierci w różnych religiach niechrześcijańskich
						R	przedstawia stanowisko Chrześcijan w sprawie życia po śmierci
						R	przedstawia stanowisko co Biblia mówi na temat nieba i piekła
		29. Dlaczego zło istnieje na świecie?	2	K	definiuje czym jest zło	D	opisze co należy zrobić aby po śmierci osiągnąć życie wieczne
				P	podaje przykłady zła istniejącego na świecie	W	decyduje że chce prowadzić życie tak, aby po śmierci znaleźć się w niebie z Bogiem
						R	wyjaśnia, kto jest źródłem zła
				R	wyjaśnia, w jaki sposób człowiek przyczynił się do zaistnienia zła na świecie		
				D	podaje sposoby w jaki może przeciwstawiać się złu		
				D	wyjaśnia, dlaczego Bóg nie usunie zła ze świata		
30. Dlaczego się boję?	2	K	definiuje pojęcie strachu	D	wyjaśnia, jaka jest zasadność istnienia zła (D)		
		P	wyjaśnia różnicę pomiędzy strachem a lękiem	W	podejmuje decyzje, że chce zawsze przeciwstawiać się złu		
		P	rozdzieli pozytywne i negatywne aspekty strachu	R	wyjaśnia co na temat strachu mówi Biblia		
				D	określa czego się boi, czego się obawia		
				D	opisuje sytuacje w których odczuwał strach/lęk		
		W	wyjaśni w jaki skuteczny sposób chrześcijanin może radzić sobie ze strachem i lękiem				
		W	w modlitwie oddaje swoje lęki Bogu				